

Stulet nyår

ORDLISTA

våning (sida 5, rad 5) stor lägenhet

pendyl (sida 13, rad 2) pendelur, en klocka med en pendel som rör sig.

barnkammare (sida 18, rad 1) barnrum

maka (sida 18, rad 6) fru

djärv (sida 23, rad 10) modig

lömsk (sida 25, rad 15) opålitlig/falsk

smärt (sida 26, rad 3) smal

salong (sida 42, rad 4) vardagsrum

sekretär (sida 42, rad 9) en sorts byrå med en lucka som kan fällas ner som hylla eller skrivbord.

Hittar du fler svåra ord? Skriv ner dem i en egen ordlista och slå sedan upp vad de betyder. Skapa en egen ordlista med ord och förklaringar.

Arbeta med ordlistan

Gå tillbaka till boken. Läs meningarna där orden i ordlistan och dina egna ord finns. Förklara med egna ord vad meningarna betyder.

Skriv egna meningar med fem av orden.

GRAMMATIK

Adjektiv

Adjektiv är ord som beskriver substantiv som människor, djur och saker.

Färger är också adjektiv.

1. Stryk under adjektiven i följande meningar. I vissa meningar finns fler än ett adjektiv.

Hon vill stanna kvar i den tomma våningen.

Gerda satte sig i en av de vackra fåtöjljerna.

Den lyxiga våningen hade dyra mattor och glittrande ljuskronor.

Gerda levde ett fattigt, hårt liv.

Hon blev varm i hela kroppen.

Hennes kängor var slitna och klumpiga.

Hon smög fram till de breda sängarna.

En dyrbar päls hängde bland de fina klänningarna.

2. Skriv fem adjektiv som beskriver:

Lägenheten

Gerda

Birger

LÄSFÖRSTÅELSE

Kapitel 1

1. Vilken dag är det?
2. Vad bestämmer sig Gerda för att göra?
3. Varför vågar hon inte öppna fönstret hemma?
4. Varför är hon hemma hos familjen Gyllander?
5. Hur har Gerdas liv varit?

Kapitel 2

6. Vad gör Gerda i sovrummet?
7. Hur reagerar hon när hon ser sig i spegeln?
8. Vad fantiserar hon om?

Kapitel 3

9. Vad gör Gerda i barnkammaren?

Kapitel 4

10. Vem ringer på dörren?
11. Vad tänker han när han ser Gerda?
12. Vad gör hon?
13. Varför tror mannen att Gerda är galen?
14. Varför känner sig Gerda lycklig?

Kapitel 5

15. Vad äter de tillsammans?
16. Vad vill mannen att Gerda gärna ska kalla honom?
17. Vad berättar han om sitt liv?
18. Varför tittar han på Gerdas skor?

Kapitel 6

19. Varför lägger sig Gerda trots att hon inte är ensam?

Kapitel 7

20. Vilka saker har gjort Gerda lycklig under årets sista dag?
21. Vad gör Birger när hon gått?
22. Vad gör Birger när Gerda upptäckte honom?

SKRIVA

Sammanfatta

Använd följande punkter för att sammanfatta handlingen i *Stulet nyår*.

- Boken handlar om ...
- Hon ...
- Först ...
- Därefter ...
- Sedan ...
- Slutligen ...

Skriv en recension

Vad tyckte du om boken? Använd följande meningar som stöd:

- Jag tyckte om att ...
- Det bästa med boken var att ...
- Den person jag tyckte bäst om var ...
- Det var bra att ...
- Jag tyckte inte om att ...
- Det var konstigt ...
- Det var hemskt...
- Jag undrar varför ...
- Jag hoppas ...

Text och tanke

"För en sådan dröm kan inte vara för evigt. Den är en såpbubbla som svävar en stund i luften och sedan brister. Det enda som blir kvar är såplödder i en hink med skurvatten."

Vad väcker det här citatet på sid. 40–41 för tankar? Skriv ner dina tankar och känslor.

Välj sedan ett eget citat ur texten, en rad eller två, som berör dig lite extra. Skriv av citatet. Skriv sedan dina tankar om citatet.

- Vad tänker du när du läser det?
- Vad känner du?
- Varför valde du det?

Beskriv huvudpersonen

Skriv en text som beskriver en av bokens huvudpersoner. Utgå ifrån den information som finns i texten. Beskriv till exempel utseende, handlingar och drömmar.

Skriv en faktatext

Ta reda på mer om Agnes von Krusenstjerna. Skriv fem frågor du vill ha svar på och bygg din text utifrån dem.

Exempel på frågor kan vara:

- Var föddes hon?
- Vilka böcker skrev hon?
- Var hon gift?

Skriv ett nytt sista kapitel

Vad händer med Gerda och Birger efter tolvslaget?

Skriv kapitel 8 av *Stulet nyår* och berätta om dem båda.

Skriv ett brev

Skriv ett brev till Gerda eller Birger och ge dem råd.

- Vad borde de ha gjort för att situationen skulle bli bättre?
- Vad kan de göra för att lösa det hela?

ANALYSERA

Teman

Teman är stora känslor och händelser som genomsyrar en berättelse. Exempel på vanliga teman är: kärlek, hat, rädsla, glädje, sorg, ensamhet, gemenskap, vänskap, krig, orättvisa, svartsjuka.

Vilka teman hittar du i *Stulet nyår*? Ge exempel och förklara.

Budskap

Budskapet är det författaren vill säga med boken och det som läsaren kan lära sig. Det finns flera budskap i en bok. Vilket eller vilka budskap hittar du i *Stulet nyår*? Skriv ner och förklara.

En klassiker

Stulet nyår är en klassisk novell. En klassiker är en bok som är gammal, men ändå aktuell och som har lästs av flera generationer. Man brukar säga att den är tidlös, att den passar i vilken tid som helst.

- Varför tror du att *Stulet nyår* blivit en klassiker?
- Vad är tidlöst, vad passar både när den skrevs och nu?
- Vad i boken är kopplat till den tid och det samhälle som boken skrevs i?
- Tycker du att *Stulet nyår* är en klassiker som många borde läsa? Varför? Varför inte? Argumentera för din åsikt.

Symboler

En symbol är en sak som representerar något annat. I boken är Gerdas slitna kängor till exempel en symbol för fattigdom och hennes händer en symbol för hårt arbete. De fina kläderna blir en symbol för ett annat, bättre liv.

- Hur förändrar de fina kläderna Gerdas syn på sig själv?
- Hur påverkar människors kläder hur vi ser på personerna?
- Vilka andra föremål i boken kan ses som symboler? För vad?